

RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Vaststelling zienswijze op ontwerpbegrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden.

AANLEIDING

De Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GR GGD-VT) voert voor de gemeenten in de regio Haaglanden taken uit met betrekking tot de Publieke Gezondheid en huiselijk geweld en kindermishandeling. De uitvoeringsorganisaties GGD en Veilig Thuis zijn beiden aparte organisatieonderdelen van de gemeente Den Haag met een eigen programmaonderdeel in de GR-begroting. De deelnemende gemeenten aan de GR GGD-VT Haaglanden zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Op 20 april heeft het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden de ontwerp-begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 besproken en toegezonden aan de Raden met een aanbiedingsbrief (bijlage 2)

Ter voorbereiding op het opstellen van de begroting 2024 van de GR GGD en VT Haaglanden is op 9 februari 2023 de voorjaarsbrief 2023 ten behoeve van de begroting 2024 vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de deelnemende gemeenten. In de Voorjaarsbrief zijn de ontwikkelingen en uitgangspunten geschetst, die naar inzicht van de GGD en VT Haaglanden van belang zijn bij het opstellen van de begroting 2024. De in de brief beschreven punten zullen, hoewel opgesteld voor de begroting van 2024, voor een deel ook reeds in 2023 (financieel effect hebben op de door GGD en VT Haaglanden uit te voeren werkzaamheden. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat de begroting van 2023 wordt gewijzigd.

De ontwerp-begrotingswijziging 2023 en de ontwerp-begroting 2024 geven in financiële zin geen aanleiding voor opmerkingen. Wel zijn er een aantal inhoudelijke aandachtspunten.

DOELSTELLING

De gemeenteraad in staat stellen zijn zienswijze kenbaar te maken over de ontwerp-begrotingswijziging 2023 en de ontwerp-begroting 2024 van de GR GGD-VT Haaglanden.

ARGUMENTATIE

1.1 Conform de Wgr worden de ontwerp-begrotingswijziging 2023 en de ontwerp-begroting 2024 ter zienswijze aan de Raad gezonden

Er wordt gewerkt vanuit de geldende wettelijke bepalingen. Dit zijn:

- Conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regeling worden de ontwerpbegrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 van de GR GGD-VT Haaglanden ter zienswijze aan de raad gestuurd.
- De begrotingsstukken geven inzicht in de taken en doelen en de te verwachten kosten van GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Voor de ontwerpbegroting 2024 zijn de kaders van de 'Kaderbrief begroting 2024 Gemeenschappelijke Regelingen' toegepast.
- De Wet publieke gezondheid (Wpg) is het kader waarbinnen GGD Haaglanden de gemeentelijke taken op het gebied van gezondheid realiseert. Naast de Wpg zijn ook andere wetten aan de orde zoals de Wet op de lijkbezorging en de wet Kinderopvang. Daarnaast is voor GGD Haaglanden als zorginstelling de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit klachten en geschillen zorg en de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG).
- Veilig Thuis Haaglanden voert de gemeentelijke taken rondom huiselijk geweld en kindermishandeling uit die voortkomen uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015. Daarnaast stelt de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor professionals een norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van actuele en structurele onveiligheid.

1.2 De voorgestelde begrotingsstukken geven een helder beeld van de taken en doelen van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden en van de daaraan verbonden kosten

De uitgangspunten in de Voorjaarsbrief 2023 hebben als basis gediend voor de in de ontwerpbegroting opgenomen lastenraming. De relevante ontwikkelingen, zowel beleidsmatige als op het gebied van bedrijfsvoering, zijn voor zover mogelijk in beeld gebracht. Dat betekent ook dat alle mogelijke risico's in beeld gebracht zijn. De voorgestelde ontwerpbegroting 2024 van de GR GGD-VT Haaglanden geeft een helder beeld van de taken en de daaraan verbonden kosten voor 2024. Ditzelfde geldt voor de begrotingswijziging 2023.

2.1 De jaarstukken 2022 van de GR GGD/VT worden ter kennisgeving aan de gemeenten toegestuurd.

De stukken bevatten geen bijzonderheden en op deze stukken wordt geen reactie gevraagd.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 Indexatie bij GGD en Veilig Thuis Haaglanden loopt mogelijk niet gelijk met indexatie van de middelen die we als gemeente ontvangen.

De indexatie is in lijn met de kaderbrief gemeenschappelijke regelingen doorvertaald in de voorjaarsbrief GR GGD-VT Haaglanden en toegepast op de begrotingen van de GR GGD-VT Haaglanden. Dit is de bestendige gedragslijn voor de gemeenschappelijke regelingen. In de conceptbegroting 2024 is uitgegaan van de vastgestelde percentages voor indexatie die in de kaderbrief zijn opgenomen. Deze bedragen respectievelijk 12,2% voor materiaal en 6,7% voor loon. Vanuit het gemeentefonds ontvangt de gemeente op basis van andere uitgangspunten compensatie voor de inflatie. Het is dus mogelijk dat deze percentages afwijken van de percentages die nu in deze begroting zijn toegepast. We verwachten hier meer zicht op te hebben na ontvangst van de meicirculaire 2023.

1.2. Wachlijsten bij Veilig Thuis Haaglanden.

Uit de cijfers blijkt dat er nog altijd sprake is van wachlijsten bij Veilig Thuis Haaglanden en dat het niet altijd mogelijk is voor Veilig Thuis Haaglanden om conform de wettelijke vastgestelde termijnen te werken. Wel is de wachtlijst gestabiliseerd. Door triage worden meldingen, daar waar van acute onveiligheid en spoed sprake is, direct opgepakt. Veilig Thuis Haaglanden is bezig met het werven van nieuw personeel, zowel vast als flexibel. Ook zetten ze extra in op behoud van personeel. Knelpunten worden gemeld in de reguliere P&C-cyclus en via de bestuursrapportages.

Extra aandachtspunten uit de zienswijze

In de conceptzienswijzebrief staan de onderwerpen waarvoor door de gemeenteraad extra aandacht gevraagd wordt. Dit

betreft het onderstaande:

Algemeen

Wijziging Wet Gemeenschappelijke Regeling

Momenteel wordt er gewerkt aan een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling aan de per 1 juli 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen ter versterking van de democratische legitimatie. Naar verwachting zal deze aanpassing in december 2023 aan u worden voorgelegd voor een zienswijze.

Terugkomen bij gemeenten in geval van keuzes of extra bijdragen

De GR loopt financiële risico's die verband houden met de huidige internationale situatie. Hier zijn met name twee zaken van belang, namelijk de sterk gestegen energieprijzen en de hogere kosten voor investeringen als gevolg van gestegen grondstofprijzen. De GR wordt gevraagd dit goed te monitoren en terug te komen bij de gemeenten als er keuzes gemaakt moeten worden en/of extra bijdragen aan de gemeenten gevraagd moeten worden. Daarnaast loopt er een proces rondom een claim die stichting ICAM richting meerdere partijen waaronder GGD Haaglanden heeft ingediend met betrekking tot een datalek in de coronaperiode. De GR wordt gevraagd om gemeenten op de hoogte te houden van het verloop omdat dit financiële consequenties kan hebben.

GGD

Visie GGD

De visie GGD Haaglanden 2030 is richtinggevend voor alle activiteiten die de GGD uitvoert. In 2024 wordt een evaluatie uitgevoerd naar de implementatie van deze visie. In de zienswijze vragen we de GR ons te informeren over de uitkomsten van deze evaluatie binnen de P&C-cyclus of wanneer er tussentijdse zaken te melden zijn hierover.

(Regionale) gezondheidsbevordering

Gemeenten ontvangen van 2023 tot en met 2026 extra middelen van het Rijk in de vorm van een brede SPUK-uitkering ten behoeve van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De brede SPUK kent onder andere geormerkte middelen voor de versterking van de kennis- en adviesfunctie van de GGD. De GGD wil graag een rol spelen in de advisering en ondersteuning van gemeenten op het gebied van hun gezondheidsbeleid en coördinatie en procesbegeleiding ten aanzien van de regionale samenwerkingsstructuur gericht op volksgezondheid en preventie rondom vier thema's te weten valpreventie, leefomgeving, Kansrijke start en overgewicht (de laatste twee thema's samen met JGZ). We onderschrijven het belang van een sterke regionale preventie-infrastructuur. Vanuit haar positie als kennispartner levert de GGD hier een belangrijke bijdrage aan. Het algemeen bestuur heeft ingestemd met de coördinatie en procesbegeleiding voor de regionale preventie infrastructuur rondom de vier hiervoor genoemde thema's. We stellen voor om de opdracht voor deze coördinerende- en procesrol verder uit te werken, zodat het leidt tot concrete resultaten en mogelijkheden voor regionale preventieve samenwerking op de korte en lange termijn. We krijgen graag inzicht in op welke wijze dit gemeenten gaat ontlasten. Voorgesteld wordt om voor 2023 per gemeente afspraken te maken over de gewenste extra inzet van de GGD voor lokale taken. Daarnaast willen we graag samen met de GR kijken in hoeverre preventie op het terrein van huiselijk geweld en kindermishandeling gekoppeld kan worden aan de doelen en eventueel middelen van de SPUK.

Pandemische paraatheid

Het Ministerie van VWS stelt aan de GGD'en middelen beschikbaar om de infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid structureel te versterken. In de zienswijze geven we aan blij te zijn dat GGD Haaglanden deze versterking in 2023 en 2024 doorvoert.

Veilig Thuis

Wachlijsten

Zie hierboven onder risico's 1.2.

Formatie Veilig Thuis

De raming voor vaste formatie voor maatschappelijk werkers is in de begroting naar beneden bijgesteld. Dit omdat het al jaren niet lukt om alle functies ingevuld te krijgen. Dit resulteerde in voorgaande jaren vaak in een eindafrekening. Met deze nieuw begroting zou dat verholpen moeten zijn.

Rapportages

In 2022 zijn de ketenmonitor en het gemeentedashboard operationeel geworden. Gemeenten worden ambtelijk op de hoogte gebracht van de rapportage uit het gemeentedashboard en we hebben kwartaalgesprekken met Veilig Thuis en het SKT over de rapportages uit de ketenmonitor. Deze instrumenten worden als positief ervaren, maar er wordt aandacht gevraagd voor het verkrijgen van (nog) meer inzicht in de samenwerking in de keten om zo die samenwerking te kunnen versterken.

Rol en positie

Veilig Thuis Haaglanden geeft aan kwaliteit van de rapportages en helderheid over de rolverdeling in de keten te zien als aandachtspunten. Als gemeente onderschrijven we dit en zijn we blij met de middelen die worden ingezet voor versterking van de lokale teams van de gemeenten. Deze inspanningen kunnen mede leiden tot een positieve bijdrage aan de wachtlijstproblematiek en een beter samenwerking in de keten.

Regionale en landelijke ontwikkelingen

Met het Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming in het vooruitzicht vinden wij het belangrijk dat we met elkaar voortbouwen op de projecten en interventies uit de regiovisie "Aanpak huiselijk geweld Haaglanden 2023 t/m 2026" en toewerken naar een systeemgerichte, integrale samenwerking in de keten, met een blik van 0 tot 100 jaar. Daarbij vinden we het van belang dat er ook oog is voor de huishoudens zonder kinderen. De regionale proeftuin voor het toekomstscenario zal inzet van Veilig Thuis Haaglanden vragen. De combinatie van inspanningen bij Veilig Thuis Haaglanden voor het terugdringen van de wachtlijsten én de inzet in de proeftuin is een punt van aandacht voor ons. We vragen de GR ons te informeren over wat dit voor Veilig Thuis Haaglanden verlangt en wat het oplevert.

FINANCIËN

2023: conceptbegrotingswijziging past binnen de huidige gemeentebegroting 2023

Het verschil tussen de ontwerpbegroting 2023 en de ontwerpbegrotingswijziging 2023 bedraagt € 4.000 (voordelig) voor de gemeente Westland.

Begroting (* € 1.000)	Ontwerpbegroting 2023	Ontwerpbegrotingswijziging 2023	Vershil
GGD Basis- en pluspakket	1.104	1.103	-/ 1
Lijkschouw	42	58	16
Toezicht kinderopvang	209	217	8
Veilig Thuis	623	596	-/ 27
GR overhead	44	44	0
Totaal GR GGD/VT	2.022	2.018	-/ 4

2024: conceptbegroting past niet binnen de huidige gemeentebegroting 2024

De voorliggende ontwerpbegroting 2024 van de GR GGD/VT Haaglanden betreft voor de gemeente Westland een bijdrage van € 2.286.000. Dit betekent een kostenstijging van € 268.000 t.o.v. de ontwerpbegrotingswijziging 2023. De stijging kan merendeels verklaard worden door de stijging in de begroting van Veilig Thuis. De bijdrage van de gemeente wordt voor een groot deel berekend op basis van het daadwerkelijk aandeel van de productietijd ofwel afname van de diensten van Veilig Thuis. Voor de begroting van 2024 is gekeken naar de afname van de diensten van Veilig Thuis in 2022 en die was hoger dan in 2021. De stijging kan voor 50% verklaard worden door de stijging van inwonersaantal, de resterende 50% door stijging van de afname van diensten van VT. Daarnaast stijgt de bijdrage voor het GGD-deel met € 65.000,- wat komt door de stijging van de inwoners in het Westland en een bijdrage aan de areaalcompensatie.

Voor de stijging van € 268.000,- is voor € 209.000,- geen dekking in de begroting van de gemeente Westland. Voor het indexatiedeel kan de dekking worden gevonden binnen de stelpost voor prijscompensatie. De stijgingen zullen worden meegenomen bij de eerste voortgangsrapportage 2024.

Begroting (* € 1.000)	Gewijzigde begroting 2023	Ontwerpbegroting 2024	Vershil
GGD Basis- en pluspakket	1.103	1168	65
Lijkschouw	58	61	3
Toezicht kinderopvang	217	230	13
Veilig Thuis	596	772	176
GR overhead	44	55	11
Totaal GR GGD/VT	2.018	2286	268

EXTERN OVERLEG

De conceptzienswijze is met de samenwerkende gemeenten van de GR GGD/VT Haaglanden opgesteld. Intern is afstemming geweest met de financieel adviseur en de adviseur verbonden partijen.

VERVOLGTRAJECT

Het algemeen bestuur van de GR GGD/VT Haaglanden wordt geïnformeerd over het besluit van de gemeenteraad door middel van het versturen van de zienswijze van Westland. Het algemeen bestuur stelt op basis van de zienswijzen van de raden de stukken vervolgens definitief vast in de vergadering van 14 september a.s. De Raad wordt daarvan in kennis gesteld door het algemeen bestuur van de GR GGD/VT.

Vóór het zomerreces moet besluitvorming over de zienswijze in de raad plaatsvinden (Raadsvergadering van 21 juni a.s.).

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris,

de burgemeester,

A.C. Spindler

B.R. Arends